

Sekretariatet for Fødevareudvalget
Att.: Eva Esmach
Folketinget, Christiansborg
1240 København

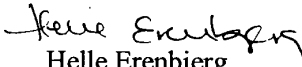
bilag 8

Århus, den 6. oktober 2004

Vedr. fødevaremærkningsordning

Vi anmoder hermed om, at vedlagte brev af 29. september 2004 til Familie- og Forbrugerminister Henriette Kjær uddeles til Fødevareudvalgets medlemmer

Med venlig hilsen

Helle Erenbjerg
Faglig foreningssekretær

Familie- og Forbrugerminister
Henriette Kjær
Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender
Christiansborg Slotsplads 1
1218 København K.

Århus, den 29. september 2004

Kære Henriette Kjær

Som jeg skrev til dig d. 31. august 2004 er Økologisk Landsforening dybt skeptisk i forhold til en ny sundhedsmærkningsordning for fødevarer. Vi kan forstå intentionen med en trafiklysordning og vi er enige i at initiativer, der styrker vejledningen af forbrugerne i købsituationen er stærkt påkrævet. Men vi er meget skeptiske overfor en sundheds mærkningsordning. Vi mener, at det kan let blive mere vildledende end vejledende.

Der er et langt skridt fra vejledning ang. fødevarers indhold af f.eks. fedt og sukker, til at mærke varer som sunde, usunde eller mellemsunde. Mærkning er en anprisning af varen som helhed. Der er således fare for vildledning, når varen ikke vurderes som helhed, men kun på enkelte parametre. Varer med f.eks. nul fedt eller sukker har ofte en cocktail af tilsætningsstoffer for at sikre smagen og konsistensen. Det kan give anledning til fødevarer, der mærkes som sunde, men ifølge andre parametre er usunde.

Vi vil også gerne understrege det synspunkt, at sundhed ikke kan defineres ud fra den enkelte vare, men ud fra sammensætning af kosten. Nogle mærkede varer, der kan være mærket med gult eller grønt kan være usunde i store mængder, f.eks. hvis kosten i øvrigt er ensidig. Vi ser hellere, at borgerne får større viden om kost og kossammensætning og får ansvar selv for at vurdere varernes kvalitet. Denne form for viden kan også anvendes i tilberedning af egen mad og sammensætning af kost for selv og familien.

Vi vil også opfordre til at erfaringerne med det blå kvalitetsmærke tages med i dine overvejelser. Mærket var ikke en succes. Vi husker med al tydelighed virksomhedernes og detailhandelens modstand, der bundede i konkurrence i forhold til deres egne mærker, og problemer med bevidst udvanding af kravene til mærket således at et tilstrækkeligt antal varer kunne være med.

Vi vurderer, at et trafiklysmærkemærke for fødevarer kan være direkte undergravende i forhold til statens eneste velkendte mærke, det røde Ø-mærke. Ø-mærket, som forbrugerne har meget høj tillid til i dag, er for forbrugerne symbolet på, at dette er rene naturlige fødevarer, hvor giftstoffer, gensplejsning, og overdreven anvendelse af tilsætningsstoffer og medicinering er bandlyst i hele produktionen. Forbrugerne anvender et naturligt sundhedsmæssigt forsigtighedsprincip ved at kigge efter det røde Ø mærke. Hertil kommer Fødevareministeriets kampagner for Ø-mærket, som netop bliver gennemført i disse år. Både ØØØØ-kampagnen og den nuværende kampagne for EUs økologilogo har budskaber med omkring rene, naturlige fødevarer.

Ligeledes var det vores erfaring med kvalitetsmærket, at når mærket skulle markedsføres overfor forbrugere, så skulle grænsefladen til andre mærker forklares med et skarpt og forenklet (kommunikerbart) budskab. Ø-mærket blev pludselig til et miljømærke, hvor det var den blå lup, forbrugerne skulle kigge efter, hvis det var *dyrevelfærd*, de var optaget af. Sådan blev det

markedsført, til trods for at økologiregler på alle punkter var mere krævende i forhold til dyrenes forhold i stalden, i marken og i forhold til fysiske indgreb (tandklipning m.v.).

Det naturlige behov for en skarp placering af den nye mærke førte til en direkte vildledning i forhold til forbrugere, og satte spørgsmålstegn ved krav til dyrevelfærd i økologisk produktion. Med en sundhedsmærkning vil kampagneslogans med f.eks. "Kig efter det grønne sundhedsmærke for sunde fødevarer" være undergravende i forhold til det røde Ø-mærke, som på andre parametre bedre vil leve op til en forsigtighed vedr. sundhed. Vi deler desuden den skepsis fra andre aktører angående en frivillig trafiklys ordning, idet det er meget usandsynlig at nogen fødevarer virksomheder frivilligt vil mærke deres vare med et rødt "usundt" mærke. Røde mærker bliver jo alene at finde på de økologiske produkter.

De problemer med det blå kvalitetsmærke, der viste sig at være fatale for mærket, blev påpeget af Økologisk Landsforening og Det Økologiske Fødevareråd under udarbejdelse af mærket, men tidligere ministre valgte ikke at lytte til det råd.

Økologisk Landsforening mener, at styrket information til borgerne angående sund kost er stærk påkrævet. Men vi mener ikke, at en frivillig trafiklysordning bidrager til denne nødvendig indsats. Det vil nok ikke overraske, at vi derfor gerne vil inddrages aktivt i arbejde med det forslåede mærkningsordning, og håber at den endelig beslutning om lancering af mærket ikke er taget.

Med venlig hilsen

Knud Erik Sørensen
Formand, Økologisk Landsforening